

V. Ulaştırma ve Lojistik Ulusal Kongresi

01-02 Ekim, 2021, Bartın

<http://www.ulk.ist/>

Havayolu Taşımacılığı ve Ekonomik Büyüme

Özet

Mehmet Adak

Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi
Ulaştırma ve Lojistik Fakültesi
mehmet.adak@istanbul.edu.tr

Gelişmiş ülkelerde havayolu taşımacılığı ulusal taşıma sistemleri içinde önemli bir yer tutar. Gelir artışı ile birlikte havayolu yolcu taşımacılığında gözlemlenen artış aynı zamanda katma değerli ürünlerin havayolu kargo ile taşınmasını beraberinde getirmiştir. Kalkınma gösteren ülkelerde bu süreç kendini hızlı bir şekilde göstermiştir. Türkiye’de bu süreç 1970’den itibaren başlamıştır. Günümüzde Türkiye’de havayolu yolcu ve kargo taşımacılığı önemli bir seviyeye ulaşmıştır. Bu çalışmada Türkiye’de havayolu taşımacılığı ile ekonomik büyüme arasındaki ilişki analiz edilmiştir. Çalışma 1960 ile 2020 yılları arasında kapsayan 60 yıllık dönem için yapılmıştır. Analizde kullanılan havayolu rakamları Türkiye İstatistik Kurumundan sağlanırken kişi başına düşen gelir rakamı Dünya Bankası veri tabanından ulaşılmıştır. Seviyede düzeylerinde durağan olmayan ancak birinci farklarında durağan olan zaman serisi değişkenler ile eşbütünleşme analizi yapılmıştır. Türkiye’nin yurtiçi ve yurtdışı ile yapmış olduğu toplam yolcu rakamı değişkeni ve Türkiye’nin yurtiçi ve yurtdışı ile yapmış olduğu toplam yük taşıma değişkeninin bağımsız değişkenler olduğu analizde, kişi başına düşen gelir bağımlı değişken olarak kabul edilmiştir. Uygulanan Engel-Granger modeli sonucunda tüm değişkenlerin eşbütünsel ilişki içinde olduğu anlaşılmıştır. İlerleyen süreç içerisinde kullanılan hata düzeltme modeli ile analizin belirli bir dengeye yakınsadığı anlaşılmaktadır. Son olarak en küçük kareler yönteminin kullanıldığı analiz sonucunda toplam havayolu yolcu taşımacılığının ve toplam havayolu yük taşımacılığının ekonomik büyüme ile birlikte dalgalanma gösterdiği sonucuna varılmıştır. Havayolu yük taşımacılığının ekonomik büyümeyi havayolu yolcu taşımacılığından daha yüksek düzeyde açıklama gücüne sahip olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler:

Ekonomik Büyüme, Eşbütünleşme, Havayolu, Yolcu Taşımacılığı, Yük Taşımacılığı

Air Transport and Economic Growth

Abstract

Air transport in developed countries takes an important share in national transport systems. Along with the increase in income, the increase observed in air passenger transportation has also brought about the transportation of value-added products by air cargo. In developing countries, this process has shown itself rapidly. This process started in Turkey in 1970. Today, airway passenger and cargo transportation has reached an important level in Turkey. In this study, the relationship between air transport and economic growth in Turkey is analyzed. The study was conducted for a 60-year period covering the years 1960 to 2020. The airline figures used in the analysis were obtained from the Turkish Statistical Institute, while the per capita income figure was obtained from the World Bank database. Cointegration analysis was performed with time series variables that were not stationary at the level but were stationary at the first difference. In the analysis, where Turkey's total number of passengers with domestic and international passengers and the total number of cargo carried by Turkey with domestic and international transportation are the independent variables, income per capita is accepted as the dependent variable. As a result of the applied Engel-Granger model, it was understood that all variables were in a cointegrating relationship. It is understood that the analysis converged to a certain equilibrium with the error correction model used in the following process. Finally, as a result of the analysis using the least squares method, it was concluded that total air passenger transport and total air freight transport fluctuated with economic growth. It has been determined that air freight transportation has a higher level of explanatory power than air passenger transportation.

Keywords:

Economic Growth, Cointegration, Airline, Passenger Transport, Freight Transport

